

SØENS KRÆFTER

Viborg
Sø set i
nyt lys.
'Lake Life'
i Viborg
Kunsthall

Viborg Kunsthall kunne ikke vise sig fra en bedre side, end da jeg besøgte stedet på en solrig septemberdag. Viborg Kunsthall ligger direkte ned til Viborg Sø, og derfor er det også den perfekte beliggenhed til en udstilling om præcis denne sø.

Lake Life-udstillingen består af fem samtidskunstneres fortolkninger, hvor kunstnerne har samarbejdet med kuratorerne Cila Brosius og Tijana Mišković. Oplægget til udstillingen lød noget i stil med 'lav et kunstværk med Viborg Sø i mente', og den stedspecifikke udstilling blev vakt til live.

Solen skinner ind ad vinduerne på den hvidmalede kunsthall, der tidligere var et brændevinsbrænderi. Ud af samme vinduer kan jeg for enden af en meget veltrimmet græsplæne spotte, hvad det hele handler om; Viborg Sø. Alle kunstværkerne omhandler Viborg Sø, men ellers har der været frie tøjler til resten af den kunstneriske proces. Når jeg går gennem rummene, er jeg imponeret over, hvor forskellige værkerne er. Jeg mødes i dag med Tijana Mišković, kurator på udstillingen, og Bodil Johanne Monrad, udstillingsleder på Viborg Kunsthall. De skal vise mig rundt.

Mariana Gomes Gonçalves

De første værker, jeg oplever, er af Mariana Gomes Gonçalves. Gomes Gonçalves balancerer sine kunstværker mellem det kontrollerbare og det ukontrollerbare - det videnskabelige og systematiske mod det naturlige og det sanselige. Ved hjælp af optagelser af vandets bevægelse har Mariana Gomes Gonçalves kreeret kunstværker baseret på vandets og skummets lyd. Ovenpå rispapir

har hun med grafit brugt selvsamme lyde og afspillet dem i en højttaler, så grafitten kunne bevæge sig organisk over papiret. I dette værk 'Phonetic Collage' sløres overgangen mellem kunstnerens kontrol og naturens kontrol. Mariana Gomes Gonçalves visualiserer det, som vi normalt ikke kan se med hjælp fra naturen selv. Lydinstallationen 'Tracing encounters' er et to minutter langt værk, hvor man kan høre nogle af disse optagelser, som har inspireret resten af hendes værker. Imens jeg sidder og lytter til optagelserne, har jeg både Gomes Gonçalves' værker og Viborg Sø i al sin pragt i mit øjesyn, og en naturlig symbiose opstår.

Nina Wengel

Nina Wengel går en historisk vej i sine værker, hvor hun sætter kvinderollen i fokus. Viborg Sø og by er to meget historiske steder, og med Viborg Domkirke som attraktion i byen er det svært at se bort fra byens religiøse historie. I kristendommens kunst er den kvindelige krop og figur kun minimalt optrædende. Wengel kræver denne plads tilbage i sine værker 'Krukker' og 'Mandorla'. Værket

'Krukker' er en malerisamling af røde krukker, hvor associationen til en kvindelig fremtræden tydeliggøres. Om det er selve deres krop, eller mere specifikt deres underliv, er til fortolkning, men det er tydeligt, at selvom idéen om kvinden er der, så mangler kvinden stadig. Wengel generobrer derfor kvindernes plads uden helt at inkludere den, og en mægtig kontrast opstår. Krukker er et af de mest almindelige arkæologiske fund i og omkring Viborg Sø. Samme motiv som kvindepladsen kan ses i værket 'Mandorla'. Mandorlaen blev brugt som arkitektonisk form eller aura i religiøse kunstværker til at omringe en vigtig person. I dette værk er der ikke nogen person, men kun mandorlaen. Dette fravær tydeliggør igen manglen på kvinder i religiøse værker, og fremhæver, hvordan kvinderollen har ændret sig har ændret sig gennem tiden.

Nada Prlja

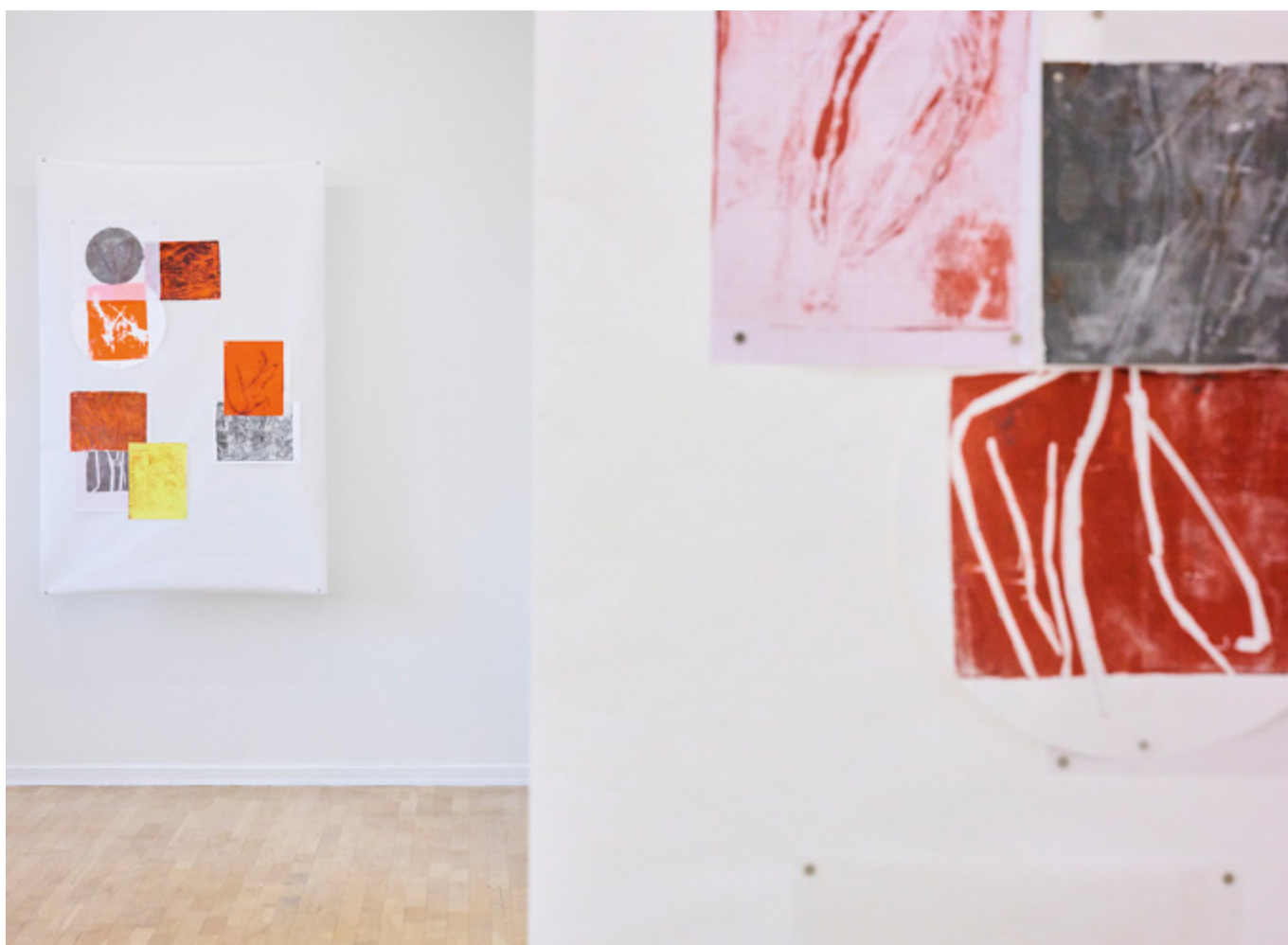
Nada Prljias værk er af tydelig aktivistisk karakter, og består af skilte i grønne og blå farver - ligesom søen. Skiltene ligner noget fra en demonstration og sætter fokus på dyrenes og organismernes velfærd og >>

Nina Wengel, Installationsfoto, "Krukker", 2025. Foto: Enneke Hempen

Gedske Ramløv, Installationsfoto, "The Lakes" & "The Mountain" 2025. Foto: Enneke Hempen

Mariana Gomez Gonçalves, Installationsfoto, "Phonetic Collage I-IV", 2025. Foto: Enneke Hempen

Rhoda Ting & Mikkel Bojesen, Installationsfoto, "Amongst Ruins" & "Constellations", 2025. Foto: Enneke Hempen

>> rettigheder. Prlja har lavet lignende værker andre steder i verden, men det her er lokalt forankret i Viborg. Ordene på skiltene er til for at give de stemmeløse en stemme, og sætte fokus på de ting ved søen, som man ofte glemmer: organismerne, vandkvaliteten, dyrevelfærden. Prljas værk udfordrer også menneskets kontrol over naturen. Forholdet mellem mennesket og naturen eksis-

terer i en magtubalance, og ved at personificere dyrene, organismerne og vandet tydeliggøres deres signifikans i det overordnede billede. I den anden ende af lokalet står der et bord med træpinde, skilte og fedtfarver. Bodil fortæller, at Nada Prlja går meget op i at lave workshops, og her har de så fået sat en miniworkshop op, så alle, små som store, kan lave deres eget protestskilt til

fordel for dyrene. Jeg laver selv et lille skilt og tager det med hjem. På et sort skilt får jeg med blå fedtfarve skrevet det direkte citat "I hører ikke, at vi lider".

Gedske Ramløv

Gedske Ramløv ændrer endnu engang vinklen på udstillingen ved at fokusere mere på det geografiske og historiske ved søen og

omkringliggende steder. Ved brug af trækul har hun ikke kun skabt værker af søen, men har inkluderet en tre meter lang tegning af Borgvold. Borgvold er en forhøjning tæt ved Viborg Sø, og var set som et helligt monument. Her boede og opholdt konger og andre adelige sig. Ramløv udforsker både i dette værk, og generelt i sine øvrige værker, sammenkoblingen mellem naturen og

mennesket - specifikt menneskets magt over naturen set fra et historisk perspektiv. Selvom værkerne er lavet i samme materiale med samme midler, opstår der en tydelig kontrast mellem værket af søen og værket af Borgvold. Borgvold ses fra siden af, og bliver en grandios oplevelse i sin størrelse. Søen derimod ses nedefra, og man skal forestille sig, at man ligger på bunden af søen og kig-

ger op. Hvor Borgvold bliver et symbol for en storslået historisk fortid, så bliver Viborg Sø et symbol for et arkiv. Når man ligger hernede på bunden, forestiller man sig næsten, at man ligger begravet sammen med andre skatte og Viborgs fortid. Borgvold har haft en tydelig og højlydt position i historien, mens Viborg Sø i stedet har været en stille medfølger, hvori der er fundet arkæologiske skatte, og er derfor lige så vigtig som Borgvold, selvom det kunstneriske perspektiv er anderledes her.

Rhoda Ting & Mikkel Bojesen

Rhoda Ting & Mikkel Bojesen er en international kunstnerduo, der bl.a. sætter Viborg Sø op som pendant til andre steder og søer rundt omkring i verden. I et billedværk fra Australien ses en lille sø omringet af lyserødt sand. Denne opsætning trækker deres værker fra at dreje sig om en lille lokal sø til en sø langt væk, hvor kun fantasien sætter grænser for, hvordan den kunne se ud. I værket 'Constellations' har de taget sedimenter fra Viborg Sø og sat dem ind i en ramme. Når vi går ind i lokalet med dette værk, så er det begyndt at dryppe med vand. Jeg får at vide, at dette ikke er meningen, men alligevel giver det rigtig god mening. Værket repræsenterer, hvordan der er nogle ting, som man ikke kan styre, og at mennesket nok skal give slip på den kontrol, som vi har fået over naturen. 'Constellations' er konstant i udvikling, og vil fortsat ændre sig gennem udstillingens levetid. I sollyset fra vinduet er det begyndt at dugge inde i rammen, men om nogle dage når solen ikke er lige så skarp, kommer duggen til at forsvinde, og et helt nyt værk kommer til at vise sig.

Et internationalt fællesskab i lokal forankring

Til sidst i vores rundtur fortæller Tijana om, hvordan der gennem denne udstilling er blevet skabt en synergi mellem kunstnerne, og hvordan der er blevet skabt et internationalt fællesskab i noget så lokal forankret som Viborg Sø. Denne udstilling har givet kunstnerne en mulighed for at træde ud af deres hverdag og skabe noget både poetisk og anderledes. Efter rundvisningen går jeg fra Viborg Kunsthall ned mod Viborg Sø, og er ikke et sekund i tvivl om, at denne lille oase helt sikkert har fortjent en særskilt udstilling. ●

Lake Life

Viborg Kunsthall

19. september 2025 - 11. januar 2026